

Charter van het agentschap Audit Vlaanderen

11 februari 2021

INHOUDSOPGAVE

Missie van het agentschap Audit Vlaanderen	4
Onafhankelijkheid	5
Objectiviteit en bekwaamheid	9
Kwaliteit van de auditwerkzaamheden	10
Werkterrein	12
Taakstelling	13
Autoriteit	18
Rapportering en rapporteringslijnen	19
Single audit	25
Wijzigingen aan dit charter	27

MISSIE VAN HET AGENTSCHAP AUDIT VLAANDEREN

In uitvoering van het Auditdecreet van 5 juli 2013 richtte de Vlaamse Regering bij besluit van 18 oktober 2013, hierna "het oprichtingsbesluit" genoemd, het intern verzelfstandigd agentschap "Audit Vlaanderen" op. Dit agentschap heeft de bevoegdheid om zowel de organisatiebeheersing van de lokale besturen als van de entiteiten van de Vlaamse administratie te evalueren. Ook forensische opdrachten mogen door dit agentschap uitgevoerd worden. Het agentschap wordt aangestuurd en opgevolgd door twee auditcomités, een voor de lokale besturen en een voor de Vlaamse administratie. Artikel 7 van het oprichtingsbesluit stelt: "Er wordt een auditcharter opgesteld dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de auditcomités. Het auditcharter verduidelijkt de aspecten in verband met de doelstellingen, de taken, de plaats in de organisatie en de werking van de interne auditfunctie met inbegrip van de rapportering aan de entiteiten waar de audit uitgevoerd is."

Het charter van Audit Vlaanderen is opgesteld conform de normen van het IIA (Institute of Internal Auditors) en is in zijn huidige versie goedgekeurd door beide auditcomités in de gemeenschappelijke vergadering van 11 februari 2021.

Alle aangelegenheden die in dit charter aan bod komen, hebben betrekking op of zijn een toelichting van de missie van Audit Vlaanderen:

Audit Vlaanderen heeft als missie

- een onafhankelijke, objectieve en bekwame partner te zijn van de lokale besturen en van de Vlaamse administratie
- bij de beheersing van financiële, wettelijke en organisatorische risico's,
- teneinde een toegevoegde waarde te creëren bij de uitbouw van een efficiënte, effectieve, ethische en kwaliteitsvolle organisatie.

ONAFHANKELIJKHEID

Audit Vlaanderen is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid dat ressorteert onder de Vlaamse Regering.

Om de (politieke en operationele) onafhankelijkheid van Audit Vlaanderen in zijn opdracht te waarborgen enerzijds en rekening houdend met zijn dubbele bevoegdheid anderzijds, heeft Audit Vlaanderen een functionele relatie (inhoudelijke aansturing, opvolging, rapportering ...) met twee auditcomités m.n. het auditcomité van de Vlaamse administratie en het auditcomité van de lokale besturen. Beide auditcomités bestaan uit zeven leden, waarvan de meerderheid onafhankelijken. Eén van de onafhankelijke leden is tevens voorzitter.

De auditcomités sturen Audit Vlaanderen aan via meerjarige en jaarlijkse ondernemingsplannen. Het auditplan is hiervan het belangrijkste onderdeel. Audit Vlaanderen rapporteert periodiek over de uitvoering van haar ondernemingsplan aan de auditcomités.

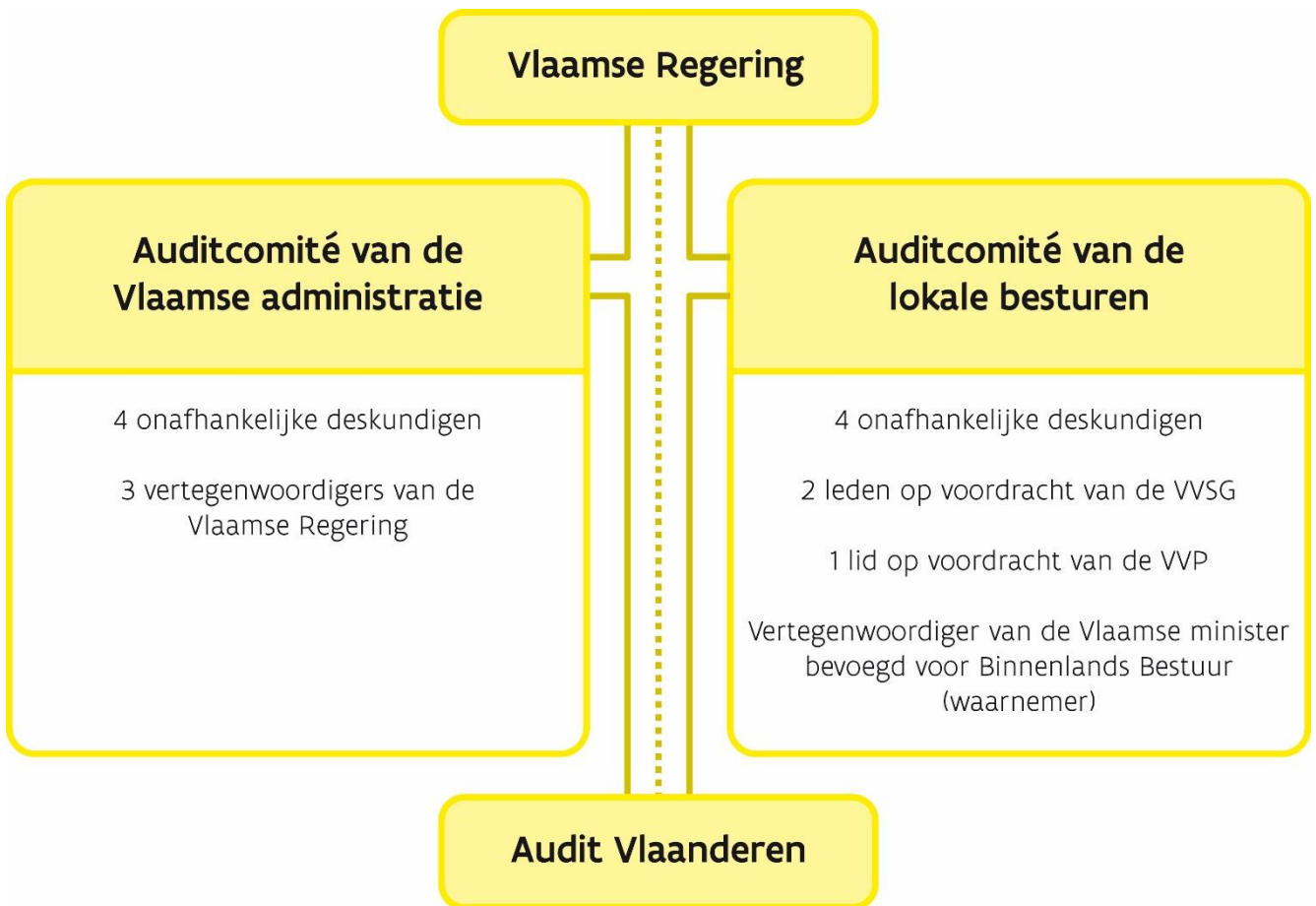
Enkel met het oog op de administratieve ondersteuning (juridisch, budget, boekhouding ...) maakt het agentschap deel uit van het beleidsdomein 'Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie'.

POSITIONERING EN SAMENSTELLING VAN DE AUDITCOMITÉS (ART. III.115, §4 VAN HET BESTUURSDECREET EN ART. 11 EN 12 VAN HET OPRICHTINGSBESLUIT)

Gezien de bevoegdheden en activiteiten van Audit Vlaanderen is het noodzakelijk om zijn organisatorische onafhankelijkheid zowel ten opzichte van het operationele als ten opzichte van het politieke niveau maximaal te garanderen. Via hun structuur, samenstelling en positie in de organisatie waarborgen het auditcomité van de Vlaamse administratie en het auditcomité van de lokale besturen deze onafhankelijkheid (art. 13 van het oprichtingsbesluit). Op basis van de ondernemingsplannen en de daaraan verbonden rapportering sturen ze Audit Vlaanderen aan.

De onafhankelijke deskundigen worden, op voordracht van de auditcomités, aangeduid door de Vlaamse Regering en dit voor een periode van vijf jaar die maximaal éénmaal hernieuwbaar is. De Vlaamse Regering duidt onder de onafhankelijke deskundigen de voorzitters van de auditcomités aan.

De Vlaamse minister, bevoegd voor Binnenlands Bestuur, of zijn vertegenwoordiger woont de vergaderingen van het auditcomité van de lokale besturen bij als waarnemer.

Voor de huidige samenstelling van de auditcomités wordt verwezen naar de [website van Audit Vlaanderen](#).

■ AUDITCOMITÉS

Taak van de auditcomités

Organisatiebeheersing

De auditcomités geven advies aan de Vlaamse Regering (**art. 17 van het oprichtingsbesluit**):

- in het kader van algemene problematieken die de auditcomités belangrijk achten,
- over de audit van de organisatiebeheersing,
- over de maturiteit van het systeem van de organisatiebeheersing binnen het audituniversum.

Dit laatste geschiedt op grond van de werkzaamheden van Audit Vlaanderen. Organisatiebeheersing is het geheel van maatregelen en procedures die ontworpen zijn om een redelijke zekerheid te verschaffen dat (art. III.114 van het Bestuursdecreet):

- 1° de vastgelegde doelstellingen bereikt worden en dat de risico's om ze te bereiken bekend en beheerst zijn;
- 2° wetgeving en procedures nageleefd worden;
- 3° betrouwbare financiële en beheersrapportering beschikbaar is;
- 4° er op een effectieve en efficiënte wijze gewerkt wordt en dat de beschikbare middelen economisch ingezet worden;
- 5° de activa beschermd worden en dat fraude voorkomen wordt.

Audit Vlaanderen

De auditcomités waken over de goede werking van Audit Vlaanderen. In dit kader wordt minstens elke vijf jaar een externe evaluatie uitgevoerd van Audit Vlaanderen (zie eveneens 'Kwaliteit van de auditwerkzaamheden'). De auditcomités wijzen, na een selectieprocedure, een gekwalificeerde en onafhankelijke persoon of instantie aan, die instaat voor de externe evaluatie van de werking van het agentschap Audit Vlaanderen (Quality Assurance Review of afgekort QAR). Zij bepalen eveneens de frequentie van een dergelijke evaluatie. De auditcomités waken er over dat de geïdentificeerde pijnpunten uit de externe evaluatie geredieerd worden en dat in de opvolging ervan wordt voorzien.

De auditcomités bewaken dat Audit Vlaanderen de middelen en knowhow tot haar beschikking heeft die aangepast zijn aan de aard, omvang en de complexiteit van het audituniversum.

De auditcomités volgen de uitgevoerde werkzaamheden van Audit Vlaanderen op, met inbegrip van de opvolging van de auditaanbevelingen en de acties die door het management als antwoord hierop worden geformuleerd.

Samenwerking met andere controle-actoren

De auditcomités waken erover dat alle afspraken met de controleorganen worden gerespecteerd (zie verder onder 'Single Audit', globale Afsprakennota Single Audit evenals de jaarlijkse afsprakennota i.v.m. de rekeningcontrole).

Rapportering

De auditcomités stellen jaarlijks een publiek toegankelijk verslag op van hun activiteiten. De notulen van de vergaderingen van de auditcomités worden overgemaakt aan de Vlaamse Regering (art. 20 van het oprichtingsbesluit). Sinds 2011 vindt er eveneens een jaarlijks overleg plaats tussen een afvaardiging van de Vlaamse Regering en van de beide auditcomités. Hierop worden, naast strategie en planning, de voornaamste aandachtspunten, die voortvloeien uit de audits van Audit Vlaanderen, toegelicht en besproken.

Functionele relatie tussen de auditcomités en Audit Vlaanderen (art. III.115 van het Bestuursdecreet en art. 16, 23 en 24 van het oprichtingsbesluit)

De auditcomités staan in voor de onafhankelijke aansturing van het agentschap. Deze aansturing gebeurt onder meer via het ondernemingsplan. De auditcomités zijn bevoegd om het ondernemingsplan van het agentschap goed te keuren (en niet een minister van de Vlaamse Regering).

De auditcomités zijn verantwoordelijk voor de opvolging van en het toezicht op het agentschap. Ook de evaluatie van het hoofd van het agentschap gebeurt door de auditcomités.

De auditcomités kunnen een forensische audit laten uitvoeren in het agentschap.

OBJECTIVITEIT EN BEKWAAMHEID

Objectiviteit betreft zowel de attitude van de medewerkers zelf van Audit Vlaanderen als de gehanteerde methodologie.

Aanvullend aan de deontologische code van de Vlaamse administratie en de ethische code van het Instituut van Interne Auditoren (IIA wereldwijd), hanteert Audit Vlaanderen een eigen gedragscode.

Er wordt voldoende tijd besteed aan de vorming en begeleiding van de auditoren van Audit Vlaanderen om zo de benodigde competenties op peil te houden en de kwaliteit van de auditwerkzaamheden te waarborgen.

OBJECTIVITEIT

Wat de auditoren betreft, is het evident dat ze optreden conform de standaarden van 'The Institute of Internal Auditors' (IIA), dat ze geen operationele bevoegdheden hebben, maar ook dat ze gedurende een bepaalde periode (drie jaar) geen audits kunnen uitvoeren in entiteiten waar ze voorheen gewerkt hebben of voorheen opdrachten hebben uitgevoerd, andere dan audits. Belangenconflicten en vooroordelen moeten immers vermeden worden. Tevens onderschrijven de auditoren een eigen gedragscode. De wijze waarop de kwaliteitscontrole op de auditwerkzaamheden wordt uitgevoerd (zie volgend hoofdstuk), garandeert mee de objectiviteit van de aanpak.

Audit Vlaanderen is niet verantwoordelijk voor de activiteiten die hij onderzoekt. Medewerkers van Audit Vlaanderen spelen geen rol bij het ontwerpen, implementeren, uitvoeren of beheren van de geauditeerde processen en procedures. Binnen hun mandaat kunnen ze echter wel aanbevelingen formuleren om de organisatiebeheersing te verbeteren (zie infra Taakstelling).

Op het vlak van methodologie wordt een maximum aan objectiviteit nagestreefd o.a. door het hanteren van een risico-gebaseerde auditplanning (zie ook bij Taakstelling). Deze en andere aspecten van de methodologie worden, samen met alle processen, procedures, sjablonen..., gedetailleerd omschreven in het handboek van Audit Vlaanderen (zie infra Kwaliteit van de Auditwerkzaamheden).

BEKWAAMHEID

Audit Vlaanderen bepaalt het kader van de competenties en vaardigheden om de toevertrouwde taken kwaliteitsvol en volgens plan uit te voeren. Dit gebeurt enerzijds voor de eigen auditoren. Anderzijds gebeurt dit ook voor externe auditoren waar in de raamovereenkomst, afgesloten door Audit Vlaanderen, kwaliteitsgaranties worden ingebouwd.

De auditoren krijgen de mogelijkheid om de vereiste opleidingen te volgen. Certificatie op het vlak van audit wordt gestimuleerd.

De auditcomités bepalen de certificaten die in aanmerking komen voor de aanwerving van de manager-auditoren.

KWALITEIT VAN DE AUDITWERKZAAMHEDEN

Audit Vlaanderen hanteert eigen methodieken en procedures die in overleg met de auditcomités zijn tot stand gekomen. Deze methodieken en procedures zijn opgenomen in het handboek, dat ter beschikking staat van alle medewerkers van Audit Vlaanderen.

Bovendien is Audit Vlaanderen verantwoordelijk voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden volgens de normen, standaarden en ethische code van het IIA.

Het kwaliteitssysteem moet de kwaliteit van de opgeleverde rapporten en de andere auditwerkzaamheden waarborgen.

Audit Vlaanderen wordt op regelmatige basis onderworpen aan een externe evaluatie.

EIGEN METHODIEKEN EN PROCEDURES

Het handboek van Audit Vlaanderen heeft tot doel alle relevante informatie m.b.t. de verschillende aspecten van de organisatie en werking van Audit Vlaanderen te bundelen in één globaal overzicht dat gemakkelijk raadpleegbaar is door elke medewerker. Een belangrijk onderdeel van het handboek beschrijft de specifieke auditmethodieken en -procedures, die gehanteerd moeten worden door de auditoren om de kwaliteit van het auditproces te waarborgen. Meer in het bijzonder bevat dit deel de algemene onderrichtingen, de organisatie van de werkdocumenten, de supervisie van de auditwerkzaamheden en de audittechnieken en -hulpmiddelen. Het handboek wordt periodiek geactualiseerd.

EXTERNE EVALUATIE OF QUALITY ASSURANCE REVIEW (ART. 16 VAN HET OPRICHTINGSBESLUIT)

Volgens de norm 1312 van de standaarden van het Instituut van Interne Auditoren (IIA) moet er minstens om de vijf jaar een externe evaluatie (QAR) van een auditentiteit uitgevoerd worden. De externe evaluaties van het agentschap Audit Vlaanderen hebben tot op heden uitgewezen dat de gehanteerde procedures in overeenstemming zijn met de standaarden, uitgevaardigd door het Instituut van Interne Auditoren. Het rapport van de laatste QAR dd. 11 februari 2016 werd afgesloten met volgende vermelding: *“De werkzaamheden bevestigen dat Audit Vlaanderen ‘algemeen conform’ de standaarden van het IIA en de goede praktijken werkt. We hebben enkele opportuniteiten voor verbetering geïdentificeerd.”*

■ **ALGEMEEN AANVAARDE STANDAARDEN EN NORMEN VAN HET IIA**

Algemeen aanvaarde standaarden en normen met betrekking tot de interne audit werden uitgevaardigd door het Instituut van Interne Auditoren (IIA). Het IIA is een wereldwijde organisatie die tot doel heeft het professionalisme van interne audit te ontwikkelen met het oog op voortdurende kwaliteitsverbetering van het auditberoep. Het instituut heeft in de loop der jaren een aantal normen en standaarden gedefinieerd teneinde richting te geven aan het ontwikkelen van een professionele status van het beroep.

Leden van het IIA dienen zich te houden aan de beroepsethiek zoals deze is vastgelegd in de "Ethische Code". Op basis van deze code, samen met de deontologische code van de Vlaamse Administratie, heeft Audit Vlaanderen een eigen gedragscode ontwikkeld voor zijn auditoren.

■ **KLANTENBEVRAGINGEN DOOR AUDIT VLAANDEREN**

Audit Vlaanderen hecht veel belang aan een goede relatie met zijn werkkterrein. Via systematische klantenbevragingen wenst het agentschap de mening te kennen van de geauditeerden over de uitvoering van de afgesloten opdrachten. Voor forensische opdrachten gebeuren dergelijke bevragingen niet.

Naast bevragingen naar aanleiding van een auditopdracht, onderneemt Audit Vlaanderen ook initiatieven om de tevredenheid over de globale dienstverlening op te volgen.

Audit Vlaanderen gebruikt al deze informatie om zichzelf te evalueren en, waar nodig, bij te sturen.

WERKTERREIN

Het werkterrein van Audit Vlaanderen omvat:

1. de gemeenten;
2. de autonome gemeentebedrijven;
3. de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
4. de welzijnsverenigingen;
5. de provincies;
6. de autonome provinciebedrijven;
7. de departementen van de Vlaamse overheid;
8. de intern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid;
9. de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid;
10. de Eigen Vermogens met rechtspersoonlijkheid die verbonden zijn aan de entiteiten, hierboven vermeld onder 7 tot en met 9;
11. de Vlaamse Openbare Instellingen van categorie A zoals bedoeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Audit Vlaanderen kan sinds 2009 op vraag van de Vlaamse Regering of van de minister-president forensische audits uitvoeren bij de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering.

Daarnaast maken ook de VRT (Vlaamse Radio en Televisieomroep (ingevolge een specifieke bepaling in het decreet van 27 maart 2009 betreffende de radio-omroep en de televisie) en Poolstok (ingevolge een specifieke bepaling in het decreet van 29 mei 2015) deel uit van het werkterrein van Audit Vlaanderen.

TAAKSTELLING

Audit Vlaanderen heeft tot taak:

1. de organisatiebeheersing van de entiteiten van zijn werkterrein te evalueren, de adequaatheid en effectiviteit ervan na te gaan en aanbevelingen te formuleren tot verbetering ervan. Daartoe voert Audit Vlaanderen diverse soorten audits uit.

De organisatiebeheersing omvat het geheel van maatregelen en procedures dat ontworpen is om een redelijke zekerheid te verschaffen dat men:

- a) de vastgelegde doelstellingen bereikt en de risico's om deze te bereiken kent en beheerst;
 - b) de relevante wetgeving en procedures naleeft;
 - c) over betrouwbare financiële en beheersinformatie beschikt;
 - d) op een effectieve en efficiënte wijze werkt en de beschikbare middelen economisch inzet;
 - e) de activa beschermt en fraude voorkomt.
2. in geval van indicaties van mogelijke onregelmatigheden forensische audits uit te voeren bij de entiteiten van zijn werkterrein en daarover te rapporteren;
 3. op verzoek van de minister-president of op verzoek van de Vlaamse Regering forensische audits uit te voeren bij een kabinet van een lid van de Vlaamse Regering. Over een dergelijk onderzoek wordt door Audit Vlaanderen alleen gerapporteerd aan de opdrachtgever, aan het Rekenhof en aan de voorzitter van het auditcomité van de Vlaamse administratie.
 4. de geformuleerde aanbevelingen op te volgen. Het management is verantwoordelijk voor de implementatie ervan.

ORGANISATIEBEHEERSING

Elke organisatie is verantwoordelijk voor haar organisatiebeheersing. Deze verantwoordelijkheid berust bij het hoogste hiërarchische niveau en bij het management in meer algemene zin.

Samengevat komt een goede organisatiebeheersing erop neer dat:

- men weet waar men naar toe wil (doelstellingen en strategie);
- men weet of beseft wat de hinderpalen hierbij kunnen zijn (risico's voor het bereiken van de doelstellingen en de strategie);
- men maatregelen neemt om deze hinderpalen optimaal te beheersen (organisatiebeheersing).

De organisatiebeheersing, hoe goed ook, kan slechts redelijke zekerheid geven over de hierboven vermelde objectieven. Inherente beperkingen zijn onder andere: beoordelingsfouten bij het nemen van beslissingen, kwaad opzet, externe factoren, ...

Om een degelijke organisatiebeheersing te bereiken, moeten alle personeelsleden zich bewust zijn van hun taken en verantwoordelijkheden binnen het grote kader van de doelstellingen van een organisatie. Bovendien moet er een evenwicht bestaan tussen de middelen die hieraan besteed worden en de risico's die men met de organisatiebeheersing wenst af te dekken.

Audit Vlaanderen evalueert de door het management opgezette model van organisatiebeheersing, gaat na of het adequaat en effectief is en formuleert aanbevelingen tot verbetering ervan. Daartoe voert Audit Vlaanderen diverse soorten audits uit (art. 5 van het oprichtingsbesluit). Een onderscheid wordt gemaakt tussen geplande en niet-geplande audits.

Geplande audits

Het auditcomité keurt het auditplan goed. De keuze van de audits gebeurt in functie van de door het auditcomité goedgekeurde strategie en vervolgens op basis van een risicoanalyse. In het auditplan onderscheiden we volgende soorten audits.

Organisatie-audits

In een organisatie-audit evalueert Audit Vlaanderen de adequaatheid van de sturings- en ondersteunende processen op het niveau van de entiteit in zijn geheel. Hoewel de Leidraad Organisatiebeheersing de basis is voor elke organisatie-audit, is de aanpak anders bij de Vlaamse administratie dan bij de lokale besturen.

Procesaudits

Bij een procesaudit worden de risico's van een proces geïdentificeerd en wordt nagegaan in welke mate de bestaande beheersmaatregelen deze risico's voldoende afdekken.

Procesaudits omvatten ook ICT-audits en financiële audits en audits waarbij detectietechnieken worden toegepast (detectietechnieken zijn technieken om middels data-analyse van grotere hoeveelheden gegevens ongebruikelijke, afwijkende of merkwaardige patronen aan het licht te brengen). Het is echter niet de taak van Audit Vlaanderen om de jaarrekening van de entiteiten, opgenomen in zijn werkterrein, te attesteren.

- **Interbestuurlijke audits**

Een audit van een proces doorheen meerdere bestuurslagen (lokale besturen/provincie/Vlaamse administratie/federale administratie) is een interbestuurlijke audit.

- **Thema-audits**

Ingeval eenzelfde procesaudit min of meer gelijktijdig in meerdere entiteiten van het werkterrein van Audit Vlaanderen wordt uitgevoerd, spreken we van een thema-audit. Het onderzochte onderwerp of proces en de daarbij gehanteerde auditaanpak zijn in dit geval grotendeels identiek voor elke geauditeerde entiteit. Bij het uitvoeren van deze audits worden er specifieke maatregelen genomen om de consistentie tussen de verschillende deelaudits te bewaren. Niet alleen ontvangt elke entiteit een individueel rapport, overkoepelend wordt eveneens een 'globaal rapport' opgesteld waarin de meest voorkomende en structurele aandachtspunten worden opgenomen. Deze aandachtspunten zijn eveneens voor de beleidsmakers relevant en kunnen dan ook een gespreksonderwerp zijn tijdens het jaarlijks overleg tussen een afvaardiging van de Vlaamse Regering en van de beide auditcomités (cfr. supra Onafhankelijkheid – Taak van de auditcomités).

- **Audit op audit (QAR) en overeenstemmingsaudits (compliance audits)**

Overeenstemmingsaudits (compliance audits) beogen het onderzoek naar de naleving van de aan de geauditeerde opgelegde wetgeving, procedures en richtlijnen. Zij beoordelen de overeenstemming van de verschillende bedrijfsprocessen en activiteiten met wetten, decreten, besluiten, omzendbrieven, dienstorders, e.d. Specifieke compliance audits worden zelden of nooit door Audit Vlaanderen uitgevoerd, maar het compliance aspect zit quasi steeds verweven in de diverse procesaudits.

Een specifieke vorm van overeenstemmingsaudit is de 'audit op audit' of Quality Assurance Review (QAR - zie supra Kwaliteit van de Auditwerkzaamheden) die wordt uitgevoerd bij de entiteiten uit het werkterrein die beschikken over een eigen interne auditdienst.

Niet-geplande audits

Ad-hocopdrachten

Ad-hocopdrachten kunnen per definitie niet op voorhand gepland worden.

Enkel voor aangelegenheden, die betrekking hebben op de Vlaamse administratie, kan of kunnen de Vlaamse Regering of een lid ervan, leidend ambtenaren of voorzitters van de decentrale auditcomités een ad-hocopdracht aanvragen. Audit Vlaanderen voorziet daarom in ruimte in de jaarplanning voor dit soort audits, die niet op een risicoanalyse gebaseerd zijn. Gelet op de beperkte capaciteit van Audit Vlaanderen, heeft de Vlaamse Regering op 17 februari 2012 beslist dat deze opdrachten door de aanvrager vergoed moeten worden.

De aanvraag voor een ad-hocopdracht binnen de Vlaamse administratie wordt gericht aan de administrateur-generaal van Audit Vlaanderen die omtrent de uitvoering ervan een beslissing treft volgens door het auditcomité van de Vlaamse administratie goedgekeurde criteria.

Conform de beslissing van het auditcomité van de lokale besturen zullen er in principe geen ad-hocopdrachten plaatsvinden bij lokale besturen, tenzij Audit Vlaanderen na evaluatie van een ontvangen klacht/melding op basis van een risico-inschatting oordeelt dat best een audit wordt opgestart bij het betrokken bestuur. Lokale besturen kunnen evenwel op eigen initiatief beroep doen op de raamovereenkomst, afgesloten door Audit Vlaanderen, om auditopdrachten door een externe auditpartner te laten uitvoeren.

Forensische audits

In geval zich ernstige indicaties van mogelijke onregelmatigheden voordoen, kan Audit Vlaanderen een forensische audit uitvoeren i.v.m. de betrokken kwestie. Hierdoor wordt vermeden dat in dergelijke gevallen, ofwel de gerechtelijke instanties bij twijfel onmiddellijk zouden ingeschakeld worden, ofwel dat er geen onderzoek wordt ingesteld of dat een onderzoek wordt gevoerd door personen die ter zake niet over de nodige deskundigheid, kennis, onafhankelijkheid of onpartijdigheid beschikken.

Voor klokkenluiders zijn specifieke bepalingen opgenomen in diverse decreten.

Meldingen van onregelmatigheden worden in eerste instantie onderzocht aan de hand van een aantal criteria, die door de auditcomités werden goedgekeurd, alvorens beslist wordt hieraan verder gevolg te geven. Door hun aard zijn forensische auditopdrachten niet gebaseerd op een voorafgaandelijke risicoanalyse en uiteraard ook niet op voorhand te plannen.

Een forensische audit kan omschreven worden als het geheel van activiteiten bestaande uit het verzamelen, controleren, bewerken, analyseren van en rapporteren over gegevens met het oog op waarheidsvinding en/of bewijsvoering. Dit dient te gebeuren in een geïkt referentiekader op het terrein van juridisch/financiële geschillen en/of onregelmatigheden (waaronder fraude). In dit verband kan een forensische audit eveneens preventieve adviezen bevatten in de vorm van aanbevelingen.

Tenzij er aanwijzingen van betrokkenheid zouden zijn in hoofde van één van deze personen, wordt het opstarten van een forensische audit binnen de Vlaamse administratie door de administrateur-generaal van Audit Vlaanderen schriftelijk meegedeeld aan:

- de leidend ambtenaar van de betrokken entiteit (+ de voorzitter van de raad van bestuur en in voorkomend geval van het auditcomité en het hoofd van de interne auditdienst van een extern verzelfstandigd agentschap);
- de minister bevoegd voor audit Vlaamse overheid en de minister-president;
- de functioneel bevoegde minister(s);

- de voorzitter van het auditcomité van de Vlaamse administratie;
- het Rekenhof (i.h.k.v. het single audit-principe).

Tenzij er aanwijzingen van betrokkenheid zouden zijn in hoofde van één van deze personen, wordt het opstarten van een forensische audit binnen de lokale besturen door de administrateur-generaal van Audit Vlaanderen schriftelijk meegedeeld aan:

- de betrokken algemeen directeur, griffier of hoogste ambtelijke verantwoordelijke;
- de gouverneur van de provincie waartoe de geauditeerde entiteit behoort;
- de burgemeester en de voorzitter van de gemeenteraad bij een forensische audit van een gemeente/stad;
- de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en de voorzitter van het vast bureau bij een forensische audit van een OCMW¹;
- de gouverneur (als voorzitter van de deputatie) en de voorzitter van de provincieraad bij een forensische audit van een provincie;
- het Rekenhof bij een forensische audit van een provincie;
- de voorzitter van de Raad van Bestuur en de voorzitter van de gemeenteraad bij een forensische audit bij een autonoom gemeentebedrijf;
- de voorzitter van de Raad van Bestuur en de voorzitter van de provincieraad bij een forensische audit bij een autonoom provinciebedrijf;
- de voorzitter van de Algemene Vergadering en de voorzitter van de Raad van Bestuur bij een forensische audit bij een welzijnsvereniging;
- de voorzitter van het auditcomité van de lokale besturen;
- in voorkomend geval de voorzitter van het auditcomité en het hoofd van de interne auditdienst van het betrokken bestuur.

Indien het verzoek tot forensische audit werd aangevraagd door de Ombudsman, wordt het opstarten van de forensische audit ook meegedeeld aan de Ombudsman (cf. samenwerkingsprotocol).

Voor de rapporteringslijnen wordt verwezen naar een apart hoofdstuk in dit charter.

Forensic auditing is een specifieke auditdiscipline en Audit Vlaanderen heeft met betrekking tot deze materie een competentiecenter uitgebouwd, waarop ook de eventuele interne auditdiensten uit het werkerrein een beroep kunnen doen (dit om schaarse middelen optimaal te kunnen inzetten). Bij indicaties van mogelijke onregelmatigheden bij publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) met een eigen interne auditdienst, zal in gezamenlijk overleg worden bepaald hoe deze aangelegenheid het best wordt aangepakt.

Op vraag van de minister-president of op vraag van de Vlaamse Regering kan een forensische audit worden uitgevoerd bij een kabinet van een lid van de Vlaamse Regering. Over een dergelijke forensische audit wordt door Audit Vlaanderen enkel gerapporteerd aan de opdrachtgever, aan het Rekenhof en aan de voorzitter van het auditcomité van de Vlaamse administratie.

Indien een forensische audit uitwijst dat er mogelijke misdrijven zijn gepleegd, wordt het parket of de

¹ De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn bij een forensische audit van een OCMW in de zes Vlaamse randgemeenten of Voeren.

Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie (federale politie) ingelicht door de administrateur-generaal van Audit Vlaanderen.

Gelet op de beperkte capaciteit van Audit Vlaanderen en verwijzend naar het principe van de geresponsabiliseerde cofinanciering, heeft de Vlaamse Regering op 17 februari 2012 beslist dat deze opdrachten door de betrokken entiteit vergoed moeten worden. Dit principe geldt enkel voor aangelegenheden die betrekking hebben op de Vlaamse administratie.

■ OPVOLGING AANBEVELINGEN

Een auditentiteit is pas effectief wanneer er gevolg gegeven wordt aan de geformuleerde aanbevelingen. Daarom voorziet Audit Vlaanderen ook in voldoende capaciteit voor de opvolging van de implementatie van de aanbevelingen. Deze implementatie is de verantwoordelijkheid van het betrokken management. De opvolging gebeurt in functie van een 'realisatiedatum' die de geauditeerde bij het afsluiten van de auditopdracht voor elke aanbeveling afzonderlijk zelf heeft bepaald. Bij de Vlaamse administratie betreft het alle aanbevelingen die een bepaalde datum hebben overschreden, bij de lokale besturen gebeurt dit, gelet op het hoge aantal, steekproefsgewijze.

Wat de Vlaamse administratie betreft

Eénmaal per jaar (30 september) voert Audit Vlaanderen een opvolging van de aanbevelingen uit. De graad van uitvoering van de betrokken aanbevelingen maakt onderdeel uit van de evaluatie van de leidend ambtenaren, in toepassing van de beslissing van de Vlaamse Regering van 30 maart 2012.

Wat de lokale besturen betreft

De organisatie zal worden gesensibiliseerd om zelf de realisatie van de aanbevelingen op te volgen in het kader van de verplichte jaarlijkse rapportering aan de raad inzake organisatiebeheersing.

Daarnaast zal Audit Vlaanderen jaarlijks aanbevelingen opvolgen, zowel steekproefsgewijs als in lopende auditopdrachten. De aanbevelingen die betrekking hebben op ernstige schendingen van het recht, worden echter steeds opgevolgd.

■ RAADGEVENDE DIENSTEN

De raadgevende diensten van Audit Vlaanderen hebben in de eerste plaats betrekking op het formuleren van aanbevelingen en zijn bijgevolg inherent aan de taakstelling van het agentschap. De aard en de gerichtheid van de aanbevelingen betreft de verbetering van de organisatiebeheersing met het doel de operationele werking van de organisatie te verbeteren, zonder de onafhankelijke positie van Audit Vlaanderen in het gedrang te brengen. De effectieve realisatie of implementatie van de aanbevelingen behoort niet tot het takenpakket van Audit Vlaanderen, wel de opvolging ervan (zie supra).

Andere raadgevende initiatieven zijn van niet-bilaterale aard. Voorbeelden hiervan zijn: organisatie van netwerken, uitwisseling van concepten en goede praktijken, opvolgingsrapporten, begeleidingen en trainingssessies.

AUTORITEIT

Om zijn bevoegdheid te kunnen uitoefenen, heeft Audit Vlaanderen, in functie van de auditopdrachten, toegang tot alle informatie en documenten, ongeacht de drager ervan, en tot alle gebouwen, ruimtes en installaties waar taken of bevoegdheden van de Vlaamse administratie of de lokale besturen worden uitgevoerd. Audit Vlaanderen kan aan ieder personeelslid de inlichtingen vragen die voor de uitvoering van zijn opdrachten nodig worden geacht. Ieder personeelslid is ertoe gehouden op een volledige wijze te antwoorden en alle relevante informatie en documenten te verstrekken.

In het verlengde van de missie en de taakstellingen van het agentschap bepalen diverse decreetsartikelen met betrekking tot de Vlaamse administratie en de lokale besturen dat Audit Vlaanderen in functie van de auditopdrachten toegang heeft tot alle informatie en documenten (inclusief het professioneel mailverkeer), dat Audit Vlaanderen aan ieder personeelslid de inlichtingen kan vragen die Audit Vlaanderen voor de uitvoering van zijn opdrachten nodig acht, en dat ieder personeelslid ertoe gehouden is op een volledige wijze te antwoorden en alle relevante informatie en documentatie te verstrekken. Audit Vlaanderen heeft eveneens toegang tot alle gebouwen, ruimtes en installaties waar taken of bevoegdheden van de Vlaamse administratie en de lokale besturen worden uitgevoerd.

Personeelsleden die tekort komen aan deze verplichtingen kunnen tuchtrechtelijk worden gesanctioneerd in overeenstemming met de vigerende statuten.

Alle informatie die Audit Vlaanderen in zijn bezit krijgt of aanmaakt, zal door Audit Vlaanderen met de nodige discretie en vertrouwelijkheid worden behandeld (zie infra 'Rapportering en rapporteringslijnen').

RAPPORTERING EN RAPPORTERINGSLIJNEN

Opdrachten uitgevoerd door Audit Vlaanderen, zullen het voorwerp uitmaken van een rapport. Dit rapport moet helder, bondig en objectief zijn en uitgewerkt worden binnen een zo kort mogelijke tijd volgend op het onderzoek.

De resultaten en conclusies van de geplande audits en ad-hocopdrachten worden besproken met het management, dat verantwoordelijk is voor de geëvalueerde activiteiten. Deze bespreking vindt plaats vóór de finale oplevering van het auditrapport om de kwaliteit ten goede te komen en draagvlak te creëren voor de aanbevelingen. Het management wordt, via de managementreactie, de mogelijkheid geboden een schriftelijke commentaar te formuleren welke in het definitieve auditrapport wordt opgenomen.

De verspreiding van de rapporten gebeurt strikt overeenkomstig de afgesproken rapporteringslijnen.

Omwille van de gevoeligheid van de informatie worden voor de opmaak en verspreiding van de rapporten van forensische audits specifieke procedures toegepast.

VERTROUWELIJKHEID VAN DE RAPPORTEN

Het beschermen van de anonimiteit van de geïnterviewden en van de vertrouwelijkheid van de door hen verstrekte gegevens is een conditio sine qua non om de geloofwaardigheid van en het vertrouwen in Audit Vlaanderen te garanderen bij het uitvoeren van auditwerkzaamheden. De notie van vertrouwelijkheid is dan ook opgenomen als één van de vier basisprincipes in de deontologische code van het Institute of Internal Auditors: de auditor mag de auditgegevens die hij ontvangt niet openbaar maken, zonder de nodige toestemming, tenzij wanneer hij daartoe wettelijk of professioneel verplicht is.

Audit Vlaanderen beschouwt informatie als “vertrouwelijk” wanneer deze informatie enkel bestemd is voor een beperkte groep medewerkers die ertoe gerechtigd is er kennis van te nemen of klaarblijkelijk niet bestemd is om (binnen of buiten de organisatie) te circuleren. In praktijk komt dit erop neer dat de meeste auditgerelateerde informatie die in het bezit is van Audit Vlaanderen, als vertrouwelijk wordt behandeld.

Elke publieke auditdienst wordt hierbij echter geconfronteerd met de soms conflicterende regelgeving inzake openbaarheid van bestuur.

Wanneer openbaarmaking wordt gevraagd van een bestuursdocument waarop geen decretale of wettelijke uitzonderingsgrond van toepassing is, gaat Audit Vlaanderen over tot openbaarmaking van dit document. De openbaarmaking van bestuursdocumenten kan immers slechts geweigerd worden op basis van één of meerdere uitzonderingsgronden die vervat zitten in het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Indien Audit Vlaanderen evenwel oordeelt over onvoldoende kennis te beschikken over bepaalde contextuele factoren, eigen aan de geauditeerde, om tot een objectieve en correcte beoordeling te komen van de toepasbaarheid van bepaalde uitzonderingsgronden, zal Audit Vlaanderen contact opnemen met de geauditeerde entiteit. Op basis van eventuele bijkomende informatie beslist Audit Vlaanderen vervolgens of al dan niet kan worden ingegaan op het verzoek tot openbaarmaking van het betrokken bestuursdocument.

Omdat Audit Vlaanderen de vertrouwelijkheid van de door haar verkregen auditgegevens maximaal tracht te garanderen, werden een hele waaier aan bijzondere veiligheidsmaatregelen genomen. Deze veiligheidsmaatregelen hebben betrekking op:

- bijzondere veiligheidsmaatregelen op het vlak van de fysieke toegang tot (audit)gegevens;
- depersonaliseren van gegevens in auditrapporten;
- discretieverplichting van auditoren;
- strikte rapporteringslijnen (afhankelijk van het type van audit).

De vertrouwelijkheid van auditgegevens wordt eveneens gevrijwaard door de toepassing van het veiligheidsplan waarin het veiligheidsbeleid binnen Audit Vlaanderen werd uitgewerkt. Om toe te zien op de bescherming van persoonsgegevens, stelde Audit Vlaanderen bovendien een functionaris voor gegevensbescherming aan. Bij onderzoeken die betrekking hebben op een welbepaalde natuurlijke persoon, zijn in diverse decreten met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h) van de algemene verordening gegevensbescherming tijdelijke beperkingen voorzien op sommige rechten van betrokkenen.

Specifieke aandachtspunten betreffen de hierna volgende documenten.

■ **AUDITRAPPORTEN**

Zolang de resultaten van een audit nog niet zijn meegedeeld aan de beleidsverantwoordelijken van de betrokken geauditeerde, wordt een aanvraag tot openbaarmaking van een auditrapport geweigerd op grond van artikel II 35, 5° van het Bestuursdecreet.

Nadat de beleidsverantwoordelijken van de betrokken geauditeerde het definitieve auditrapport hebben ontvangen, kan een aanvraag tot openbaarmaking van een definitief auditrapport door Audit Vlaanderen enkel worden geweigerd, indien Audit Vlaanderen van oordeel is dat een wettelijke of decretale uitzonderingsgrond hierop van toepassing is.

Globale rapporten (zie Taakstelling – thema-audits) worden op de website van Audit Vlaanderen gepubliceerd.

■ **FORENSISCHE AUDITRAPPORTEN**

Het doel van het rapport van een forensische audit is het op een objectieve wijze meedelen van door Audit Vlaanderen vastgestelde feiten en eventueel gepleegde inbreuken. Het rapport van een dergelijke audit moet de bevoegde personen toelaten de nodige maatregelen te treffen om een herhaling van de feiten te voorkomen en om de belangen van de Vlaamse administratie of lokale besturen te vrijwaren.

In principe bevat een dergelijk rapport een beschrijving van gedragingen of handelingen van een bij naam genoemd of, in voorkomend geval, een gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon. Een aanvraag tot openbaarmaking van een rapport van een forensische audit wordt door Audit Vlaanderen bijgevolg doorgaans geweigerd op grond van artikel II 34, 2° van het Bestuursdecreet. Artikel II 40 §3 van het Bestuursdecreet bepaalt dat informatie van persoonlijke aard niet openbaar moet worden gemaakt indien de aanvrager niet kan aantonen dat hij rechtstreeks en persoonlijk in zijn rechtssituatie kan worden geraakt door ofwel:

- de informatie die het rapport bevat;
- de beslissing waarop de informatie in het rapport betrekking heeft.

Dat belang moet slechts worden aangetoond voor zover de informatie van persoonlijke aard geen betrekking heeft op de aanvrager zelf.

Informatie van persoonlijke aard handelt over informatie die betrekking heeft op een beoordeling of een

waardeoordeel, of die de beschrijving van een gedrag bevat van een bij naam genoemd of een gemakkelijk identificeerbare natuurlijke persoon.

Voor de verzending door Audit Vlaanderen van forensische auditrapporten hanteert Audit Vlaanderen een specifieke beveiligingsprocedure.

■ VERDELING VAN AUDITRAPPORTEN

Wat de Vlaamse administratie betreft

In uitvoering van artikel 7, eerste lid van het oprichtingsbesluit en overeenkomstig de afspraken gemaakt tijdens het overleg van de kernministers met een afvaardiging van de auditcomités op 21/06/2017, worden de rapporteringslijnen als volgt bepaald:

Geplande audit

1. De N-functie (en waar nodig, N-1 functie) van de geauditeerde entiteit
2. Bij een EVA met rechtspersoonlijkheid aan de voorzitter van de Raad van Bestuur en indien van toepassing: aan de voorzitters van de decentrale auditcomités en de verantwoordelijken van de decentrale auditdiensten
3. De minister bevoegd voor audit Vlaamse overheid, de viceminister-presidenten en de minister-president
4. De functioneel bevoegde minister(s)
5. Het auditcomité van de Vlaamse administratie
6. Het Rekenhof

Niet-geplande audit

Ad-hocaudit		<ol style="list-style-type: none"> 1. De N-functie (en waar nodig, N-1 functie) van de geauditeerde entiteit 2. De aanvrager, dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> ▪ De functioneel bevoegde minister; ▪ De voorzitter van de Raden van Bestuur; ▪ De voorzitter van de decentrale auditcomités ▪ De N-functie 3. De minister bevoegd voor audit Vlaamse overheid, de viceminister-presidenten en de minister-president 4. De functioneel bevoegde minister(s) 5. Het auditcomité van de Vlaamse administratie 6. Het Rekenhof
Forensische opdracht	Vlaamse administratie	<ol style="list-style-type: none"> 1. De N-functie van de geauditeerde entiteit 2. Bij een EVA met rechtspersoonlijkheid aan de voorzitter van de Raad van Bestuur 3. Indien van toepassing: aan de voorzitter van het decentrale auditcomité en de verantwoordelijke van de decentrale auditdiensten 4. De aanvrager, indien dit de Vlaamse Regering of Vlaamse Ombudsman is 5. De minister bevoegd voor audit Vlaamse overheid, de viceminister-presidenten en de minister-president 6. De functioneel bevoegde minister(s) 7. Het auditcomité van de Vlaamse administratie 8. Het Rekenhof
	Kabinet van de Vlaamse Regering	<ol style="list-style-type: none"> 1. De aanvrager/opdrachtgever, dit is steeds de minister-president of de Vlaamse Regering 2. De voorzitter van het auditcomité van de Vlaamse administratie 3. Het Rekenhof

Bij een forensische opdracht wordt het auditrapport overgemaakt aan de bestemmingen die in de tweede kolom zijn opgenomen, tenzij een bestemming het voorwerp uitmaakt van een mogelijk vastgestelde strafrechtelijke inbreuk en een hieraan gekoppeld mogelijk gerechtelijk onderzoek.

Indien een forensische audit uitwijst dat er mogelijke misdrijven zijn gepleegd, wordt het parket of de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie (federale politie) ingelicht door de administrateur-generaal van Audit Vlaanderen.

Wat de lokale besturen betreft

Het oprichtingsbesluit bepaalt in artikel 7, tweede lid dat de rapportering minstens geschiedt aan :

- de gemeenteraad bij een audit van de gemeente;
- de raad van bestuur bij een audit van het autonoom gemeentebedrijf;
- de raad voor maatschappelijk welzijn bij een audit van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn;
- de algemene vergadering en de raad van beheer bij een audit van de vereniging, vermeld in titel VIII, hoofdstuk I, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- de provincieraad bij een audit van de provincie;
- de raad van bestuur bij een audit van het autonoom provinciebedrijf.

In uitvoering van artikel 7, eerste lid van het oprichtingsbesluit worden de minimale rapporteringslijnen als volgt bepaald:

	Ontwerprapport	Definitief rapport
Gemeente	Algemeen directeur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Algemeen directeur 2. Burgemeester 3. Voorzitter gemeenteraad 4. Het auditcomité van de lokale besturen
OCMW²	Algemeen directeur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Algemeen directeur 2. Voorzitter vast bureau 3. Voorzitter raad voor maatschappelijk welzijn 4. Het auditcomité van de lokale besturen
Provincie	Griffier	<ol style="list-style-type: none"> 1. Griffier 2. Gouverneur als voorzitter van de deputatie 3. Voorzitter provincieraad

² Voor Voeren en de zes Vlaamse randgemeenten wordt bij OCMW's het definitief rapport verstuurd naar de algemeen directeur, de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en het auditcomité van de lokale besturen.

		<ul style="list-style-type: none"> 4. Het Rekenhof 5. Het auditcomité van de lokale besturen
Autonoom gemeentebedrijf	Hoogste ambtelijk verantwoordelijke	<ul style="list-style-type: none"> 1. Hoogste ambtelijk verantwoordelijke 2. Voorzitter Raad van Bestuur 3. Voorzitter gemeenteraad 4. Het auditcomité van de lokale besturen
Autonoom provinciebedrijf	Hoogste ambtelijk verantwoordelijke	<ul style="list-style-type: none"> 1. Hoogste ambtelijk verantwoordelijke 2. Voorzitter Raad van Bestuur 3. Voorzitter provincieraad 4. Het auditcomité van de lokale besturen
Welzijnsvereniging	Hoogste ambtelijk verantwoordelijke	<ul style="list-style-type: none"> 1. Hoogste ambtelijk verantwoordelijke 2. Voorzitter Algemene vergadering 3. Voorzitter Raad van Bestuur 4. Het auditcomité van de lokale besturen

Indien er een auditcomité werkzaam is in een van de hogervermelde organisaties wordt er ook een kopie van het rapport verstuurd aan de voorzitter van dit auditcomité en de verantwoordelijke van de auditentiteit. In lijn met de samenwerkingsovereenkomst tussen Audit Vlaanderen en het Agentschap Binnenlands Bestuur, kan het ook opportuun zijn om informatie te bezorgen aan dat agentschap (zie verder).

Bij een forensische opdracht wordt het auditrapport overgemaakt aan de bestemmingen die in de tweede kolom zijn opgenomen, tenzij één van deze bestemmingen het voorwerp uitmaakt van een mogelijk vastgestelde strafrechtelijke inbreuk en een hieraan gekoppeld mogelijk gerechtelijk onderzoek.

Indien een forensische audit uitwijst dat er mogelijke misdrijven werden gepleegd, wordt het parket of de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie (federale politie) ingelicht door de administrateur-generaal van Audit Vlaanderen.

Elk auditcomité kan, wanneer dit wenselijk of noodzakelijk zou zijn, afwijken van de rapporteringslijnen. In voorkomend geval wordt dit indien nodig opgenomen in de volgende aanpassing van dit auditcharter.

SINGLE AUDIT

Audit Vlaanderen en andere audit- en controleactoren zullen ernaar streven hun werkzaamheden op elkaar af te stemmen, dit met behoud van elkaars autonomie en verantwoordelijkheden. Hierdoor wordt de globale audit geoptimaliseerd, worden de kosten geminimaliseerd en wordt elke nodeloze dubbele inspanning van zowel auditoren als geauditteerden voorkomen.

■ **SAMENWERKING MET ANDERE AUDIT- EN CONTROLEACTOREN BIJ DE VLAAMSE ADMINISTRATIE**

Het samenwerkingsmodel tussen de verschillende interne auditfuncties binnen de Vlaamse administratie

Bepaalde publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) en de VRT beschikken over een auditcomité en/of een eigen interne audit. De samenwerkingsmodaliteiten tussen het Auditcomité van de Vlaamse administratie/Audit Vlaanderen en deze auditcomités/interne auditdiensten binnen de EVA's/VRT wordt vastgelegd in enerzijds de charters van de auditcomités binnen deze EVA's en anderzijds de interne auditcharters van deze interne auditdiensten .

De evaluatie van de goede werking van de verschillende auditfuncties wordt jaarlijks besproken in het overleg van het auditcomité van de Vlaamse administratie met de voorzitters van de auditcomités van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en de VRT.

Daarnaast zijn er ook bilaterale overlegmomenten tussen de betrokken beleidsdomeinverantwoordelijken van Audit Vlaanderen en de verantwoordelijken van de interne auditdiensten binnen de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en de VRT.

Het Samenwerkingsmodel tussen de verschillende interne auditfuncties binnen de Vlaamse administratie omvat verder de volgende afspraken:

Kwaliteitscontrole en toezicht

Audit Vlaanderen heeft vanuit zijn opdracht en taakinvulling de bevoegdheid en verantwoordelijkheid om kwaliteitstoezicht uit te oefenen, o.a. door op geregelde tijdstippen een audit-op-audit bij de EVA's/VRT uit te voeren die enerzijds een evaluatie van de interne auditdienst conform het vooropgestelde normenkader en anderzijds een evaluatie van de rol en werking van de auditcomités conform de principes van goed bestuur omvat. Dit betekent dat minstens om de 5 jaar een externe evaluatie uitgevoerd zal worden op de interne audit dienst en het auditcomité van de betrokken extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) en de VRT.

Het auditcomité van de EVA/VRT waakt erover dat deze externe evaluatie wordt uitgevoerd en dat opvolging voorzien is ter remediëring van eventueel gedetecteerde pijnpunten. Audit Vlaanderen zal opvolgen dat het auditcomité van de EVA/VRT hierin zijn rol opneemt en dat de geïdentificeerde pijnpunten m.b.t. de werking van het auditcomité van de EVA/VRT geremedieerd worden.

Forensische audits

Het auditcomité van de EVA/VRT, en bij uitbreiding de raad van bestuur van de EVA/VRT, zijn verantwoordelijk voor de beslissing of al dan niet een forensische audit uitgevoerd dient te worden voor geïdentificeerde indicaties van fraudegevallen en onregelmatigheden. Dit dient te gebeuren aan de hand van een vooronderzoek of evaluatie van materialiteit van de geïdentificeerde indicaties van onregelmatigheden. Voor dit vooronderzoek, evenals voor de uitvoering van de forensische audit, kan beroep gedaan worden op Audit Vlaanderen gezien deze een specifiek competentiecenter heeft opgericht voor forensische audits.

Het auditcomité van de EVA/VRT dient over alle (mogelijke) fraudegevallen en onregelmatigheden evenals het resultaat van het (voor)onderzoek te rapporteren aan Audit Vlaanderen.

Indien Audit Vlaanderen rechtstreeks meldingen ontvangt over mogelijke onregelmatigheden bij een EVA/de VRT of indien het (bijkomend) verder onderzoek nodig acht, op basis van de ontvangen rapportering, zal hierover overlegd worden met het auditcomité van de EVA/VRT. De eindbeslissing over het eventuele verdere gevolg ligt bij Audit Vlaanderen.

Entiteitsoverschrijdende thema-audits

Audit Vlaanderen zal overleg plegen met het auditcomité en de interne audit dienst bij de EVA/VRT over eventuele thema-audits die Audit Vlaanderen wenst uit te voeren binnen de EVA/VRT. Er zal voorafgaand overlegd worden of en hoe de thema-audit kan ingepast worden in de planning van de interne audit. Audit Vlaanderen zal voorzien in de methodologische en technische ondersteuning, waar nodig. Het ziet eveneens toe op de kwaliteit en uniformiteit van de rapportering.

Beleidsgericht rapport en informatie-uitwisseling

Het auditcomité van de EVA/VRT zal jaarlijks een beleidsgericht rapport opstellen aan de hand van het kader aangereikt door Audit Vlaanderen.

Daarnaast zal er doorheen het jaar op permanente basis informatie-uitwisseling gebeuren (bijvoorbeeld: rapporten van door de interne audit dienst bij de EVA/VRT uitgevoerde auditopdrachten, resultaten van de risico-analyse, de auditplanning voor het komende jaar en de notulen van het auditcomité van de EVA/VRT).

Afsprakennota's tussen de controleactoren van de Vlaamse administratie

Om de controle- en auditactiviteiten bij de Vlaamse administratie zoveel mogelijk te stroomlijnen, beschikt Audit Vlaanderen over twee afsprakennota's met andere controleactoren.

1. Globale afsprakennota single audit (10 mei 2017)

In deze nota streven alle partijen (Audit Vlaanderen, Rekenhof, Dep FB, IBR, IF, en de VAA) naar een maximale afstemming en complementariteit van hun auditwerkzaamheden, met respect voor ieders autonomie, regelgeving en specifieke verantwoordelijkheden. Hiermee beogen zij dubbel werk te vermijden, de controlelast voor de geauditeerde entiteiten van de Vlaamse administratie, de lokale besturen en de begunstigden van de Europese structuurfondsen te verminderen en de kostenefficiëntie van hun audits te verhogen. Informatiedeling tussen de verschillende partijen is hierbij de belangrijkste kerngedachte.

2. Jaarlijkse afsprakennota single audit voor de rekeningen van de Vlaamse overheid

In deze nota wordt een kader inzake financiële controles tussen de verschillende controle-actoren afgesproken. Het is een afsprakennota tussen het departement Financiën en Begroting, het Rekenhof en het Instituut van de Bedrijfsrevisoren waarin onder meer de informatiedoorstroming vanwege de bedrijfsrevisoren naar Audit Vlaanderen wordt geoptimaliseerd.

Stuurgroep single audit

De stuurgroep single audit bestaat uit de controleactoren van de Vlaamse administratie en het Rekenhof. Het Departement Financiën en Begroting neemt het voorzitterschap waar. Deze stuurgroep behandelt enkel single audit aangelegenheden voor de Vlaamse administratie en dus niet voor de lokale besturen.

■ SAMENWERKING MET ANDERE ACTOREN BIJ DE LOKALE BESTUREN

Samenwerking met interne auditdiensten van lokale besturen

Sommige lokale besturen beschikken over een eigen interne auditdienst. Bovendien zijn verschillende OCMW's en gemeentebesturen lid van de gemeenschappelijke interne auditvereniging Audio. De relatie met diverse auditdiensten is geregeld in een intentieverklaring (voor de provincie Antwerpen en Audio en de bij Audio aangesloten lokale besturen) of een samenwerkingsovereenkomst (stad Gent en Antwerpen).

Globale afsprakennota single audit (10 mei 2017)

De "Globale afsprakennota single audit" (zie Vlaamse administratie) is eveneens van toepassing op de audits bij de provinciebesturen, de autonome gemeente- en provinciebedrijven.

Samenwerking met andere controle- en toezichtsinstanties binnen de overheid

Naast de controleactoren opgenomen in de "afsprakennota single audit" zijn ook andere publieke instanties bevoegd voor controle en/of toezicht actief binnen de lokale besturen in Vlaanderen. Audit Vlaanderen zal ook in deze werkzaamheden steeds streven naar het hanteren van het single audit-principe. Dit houdt onder meer in dat er in functie van de bevoegdheden en taakstelling van elke publieke controle- of toezichtsinstantie informatie, waaronder het auditrapport, kan uitgewisseld worden tussen Audit Vlaanderen en deze instantie. Dergelijke informatie-uitwisseling zal steeds onderdeel zijn van een samenwerkingsovereenkomst.

Dit principe gaat bij uitstek op voor de samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur, waarmee Audit Vlaanderen een samenwerkingsovereenkomst afsloot.

WIJZIGINGEN AAN DIT CHARTER

De auditcomités zullen dit charter minstens jaarlijks beoordelen en indien nodig herzien. Na goedkeuring door de auditcomités wordt het bijgewerkte charter als mededeling van de Vlaamse Regering geagendeerd.